

การศึกษาเหรียญกษาปณ์เชิงพุทธบูรณาการ
กับการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสก
Buddhist Integrated Paranumismatica
and Evaluation of the Five Māsaka

นันทพล โรจนโกศล
Nunthapol Rodjanagoston^๑

Received: August 23, 2019

Revised: April 9, 2020

Accepted: April 10, 2020

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ ได้แก่ (๑) เพื่อศึกษาเรื่องพัฒนาการการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาท (๒) เพื่อศึกษาเรื่องมาสกในการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณ และ (๓) เพื่อนำเสนอเรื่องการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณเชิงพุทธบูรณาการกับการประเมินมูลค่าปัจจุบันของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาท การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก ผลการวิจัยพบคำตอบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งรวมไปถึงการทราบว่า ทองคำ ๕ มาสก คือเงินตราของอินเดียโบราณที่มีมูลค่าเท่ากับ ทองคำที่มีน้ำหนักเท่ากับ ๕ เมล็ดของถั่วมาส หรือน้ำหนักของ ๑๐ คุณหา ซึ่งเมื่อนำมาเทียบค่ากับมาตราซึ่งปัจจุบันแล้วมี ๒ นัยที่ได้รับการยอมรับคือ ๑.๑๓ กับ ๑.๑๘ กรัม ในขณะที่ค่าความบริสุทธิ์ของทองคำที่มีอยู่ในมาสกเชิงพุทธบูรณาการมี ๒ นัยเช่นกัน ได้แก่ ๙๓ เพอร์เซ็นต์ และ ๒๓.๑๐๖ เพอร์เซ็นต์ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงนำไปสู่การประเมินมูลค่าปัจจุบันของ ๕ มาสกได้ถึง ๔ นัย แต่ผู้วิจัยให้น้ำหนักกับนัยที่มีค่าน้อยสุดใน ๔ นัยนั้น

คำสำคัญ : ๕ มาสก, พระพุทธศาสนา, การศึกษาเหรียญกษาปณ์

^๑ มูลนิธิพร รัตนสุวรรณ, Porn Ruttanasuwan Foundation, Thailand. Email: Nunthapol.mcu@gmail.com, Tel. 081-642-6446.

Abstract

This study consists of 3 objectives: 1) to study evaluation of 5 Māsakas development in Theravada Buddhism; 2) to study Māsaka in the ancient Indian paranumismatica; and 3) to present Buddhist integrated ancient Indian paranumismatica and the present evaluation of 5 Māsakas in Theravda Buddhism. It is a quantitative research focusing on documentary analysis and in-depth interview. The research result was found the answers which consistent with the objectives. This included the acknowledgement of the 5 Māsakas gold is ancient Indian money equaling 5 Māsa grain gold weight or the weight of 10 guṇjā. When compare to the present scale, there are two implications that are accepted, which are 1.13 and 1.18 gram. In the meanwhile, there are two implications of the gold purity in Buddhist integrated Masaka as well. They are 93% and 23.106%. Therefore, this leads to the present evaluation of 5 Māsakas into 4 cases. However, this research emphasizes on the least value of the four.^๒

Keywords: 5 Māsakas, Buddhism, paranumismatica

^๒ แปลโดย กาญจน์ลภิน รัตนธรรมศรี, มูลนิธิพร รัตนสุวรรณ, Porn Ruttanasuwan Foundation.

๑. บทนำ

มาสกเป็นชื่อมาตราเงินโบราณ^๓ และมีความสำคัญต่อพระพุทธศาสนา เนื่องจากการละเมิดสิกขาบทข้อทินนาทาน (การลักทรัพย์ผู้อื่น) ของภิกษุสงฆ์จะจัดเป็น อาบัติหรือไม่นั้น มูลค่าของทรัพย์เป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การตัดสิน ซึ่งในคัมภีร์พระพุทธศาสนา ระบุมูลค่าของทรัพย์นั้นในหน่วยของมาสก โดยอาบัติระดับปาราชิกระบุไว้ว่า ทรัพย์นั้นมีมูลค่าตั้งแต่ ๕ มาสกขึ้นไป^๔

เมื่อเป็นเช่นนี้จึงเกิดคำถามขึ้นว่า ๕ มาสกเมื่อเทียบมูลค่าเป็นปัจจุบันจะมีค่าเท่าไร แม้จะมีความพยายามตอบคำถามนี้ แต่ความชัดเจนของคำตอบจะกลายเป็นคำถามตามมาอีกทอดหนึ่งว่า จริงหรือไม่อย่างไร เนื่องจากความพยายามดังกล่าวยังไม่สามารถระบุมูลค่าได้อย่างชัดเจน หรือสามารถระบุมูลค่าได้ แต่ยังคงไม่สมบูรณ์ถึงระดับงานวิชาการ

รังษี สุทนธ์ ยังไม่สามารถระบุค่าปัจจุบันที่ชัดเจนของ ๕ มาสกได้ เมื่อครั้งได้รับเชิญจาก กรมสอบสวนคดีพิเศษแห่งราชอาณาจักรไทย (DSI, Department of Special Investigation) ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านพระไตรปิฎก เพื่อตอบปัญหาเรื่องการละเมิดสิกขาบทข้อนี้ของภิกษุสงฆ์ โดยมี

เป้าหมายมุ่งตอบปัญหากับสังคม^๕ ดังนั้นการทำงานวิจัยในเรื่องนี้จึงมีความจำเป็น

อย่างไรก็ตาม ความพยายามดังกล่าวยังสามารถเป็นแนวทางในการศึกษาให้กับบทความวิจัยฉบับนี้ได้ และการวิจัยจะเริ่มต้นศึกษาหัวข้อแรกคือ “พัฒนาการการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาท” การเข้าใจประเด็นนี้จำเป็นต้องเข้าใจความรู้พื้นฐานในเรื่อง “ที่มาของศัพท์และความหมายของมาสก” เป็นลำดับแรก ที่มาของศัพท์สามารถพิจารณาได้ ๒ ทิศทาง^๖ ซึ่งรายละเอียดจะเป็นเช่นไร และที่มาของศัพท์นี้จะสามารถเชื่อมโยงไปสู่ความหมายของมาสกในลักษณะใด เป็นประเด็นที่น่าสนใจ

หลังจากนั้นจึงศึกษาเรื่องพัฒนาการใน ๔ ด้าน ด้านแรกคือ ด้านความเป็นองค์แห่งการละเมิดสิกขาบทข้อทินนาทานของมาสกชนิดทองคำ พัฒนาการในด้านนี้เริ่มจาก

^๓ สัมภาษณ์ รังษี สุทนธ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, “ประสบการณ์ไป DSI”, ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙.

^๖ อภิธาน.สุจิ (บาลี) ๗๑๗, สงขลา.ภูิก (บาลี) ๒๙/๓๒, บุญนา สอนใจ, “สังขยาปกาสกปกรณ์และฎีกา: การตรวจชำระและการศึกษาเชิงวิเคราะห์”, วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันออก, (บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓), หน้า ๒๐๑.

^๓ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์, ๒๕๕๖), หน้า ๙๐๕.

^๔วิ.ป. (บาลี) ๘/๑๕๘/๖๙, วิ.ป. (ไทย) ๘/๑๕๘/๑๒๒.

เนื้อหาในพระวินัยปิฎก^๗ ที่แสดงให้เห็นว่า มาสกไม่เพียงเกี่ยวข้องกับอาบัติระดับปาราชิก เท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับอาบัติระดับอื่นด้วย นอกจากนี้ เนื้อหาในพระไตรปิฎกแม้ระบุชัดเจนว่า มาสกทำจากวัสดุหลายชนิดซึ่งรวมถึงทองคำ^๘ แต่มาสกที่เกี่ยวข้องกับอาบัติต่าง ๆ กลับไม่ระบุชัดเจนว่า เป็นมาสกที่ทำจากวัสดุใด^๙ ซึ่งแตกต่างกับในปัจจุบันที่ระบุว่ามาสกนั้นทำมาจากทองคำ ตัวอย่างวรรณกรรมที่ส่งผลต่อการศึกษาในประเด็นนี้ เช่น “วินัยมุข”^{๑๐} พัฒนาการในประเด็นนี้มีความเป็นมาเช่นไร มีร่องรอยใดจากในพระไตรปิฎก มีเหตุผลใดรองรับ และข้อมูลดังกล่าวปรากฏอยู่ในคัมภีร์พระพุทธศาสนาตั้งแต่ยุคใด เป็นอีกประเด็นที่น่าสนใจ

เมื่อมาสกทำจากทองคำ การประเมินมูลค่า ๕ มาสกย่อมเกี่ยวข้องกับทองคำ และต้องมุ่งสนใจทั้งในด้านน้ำหนักและความบริสุทธิ์ของทองคำ ที่จะนำมาเทียบมูลค่ากับ ๕ มาสก การศึกษาในปัจจุบันมุ่งประเมินมูลค่า ๕ มาสกว่า เท่ากับน้ำหนักของทองคำในยุคพุทธกาลที่เท่ากับ ๒๐ เมล็ด

ข้าวเปลือก^{๑๑} การเน้นว่าทองคำที่ใช้เทียบค่านั้นต้องเป็นทองคำยุคพุทธกาล เท่ากับสนใจความบริสุทธิ์ของทองคำในยุคนั้น จากการเน้นเช่นนี้ทำให้เข้าใจว่าการประเมินมูลค่า ๕ มาสกในปัจจุบันได้สนใจทั้งด้านน้ำหนักและความบริสุทธิ์ของทองคำ เพียงแต่ยังขาดข้อมูลที่จะนำมาศึกษาได้

อย่างไรก็ดี เมื่อค้นคว้าวิจัยในเบื้องต้นแล้วจะพบว่า ความเข้าใจในปัจจุบันดังกล่าว แม้จะไม่ผิดพลาด แต่ไม่ครบถ้วน เนื่องจากมูลค่า ๕ มาสกที่ว่า เท่ากับน้ำหนักของทองคำในยุคพุทธกาลที่เท่ากับ ๒๐ เมล็ด ข้าวเปลือกนั้น เป็นเพียงนัยเดียวใน ๒ นัยที่ปรากฏอยู่ในคัมภีร์ระดับชั้นฎีกา^{๑๒} และการประเมินนัยนี้ยังผ่านการคำนวณปรับมูลค่าตามความบริสุทธิ์และรวมค่ากำหนดมาแล้ว เพราะหากสนใจเพียงด้านน้ำหนัก มูลค่า ๕ มาสกจะเท่ากับน้ำหนักของทองคำในยุคพุทธกาลที่เท่ากับ ๔๐ เมล็ดข้าวเปลือก^{๑๓} ความซับซ้อนดังกล่าวมีรายละเอียดเช่นไร การประเมินมูลค่าในคัมภีร์ระดับชั้นฎีกาที่มี ๒ นัยนั้น สืบทอดมาครบถ้วนและเหลือเพียงนัยเดียวได้อย่างไรในยุคปัจจุบัน และอะไรเป็นร่องรอยจากคัมภีร์ชั้นต้นที่นำมาสู่การนำเสนอ

^๗วิ.ป. (บาลี) ๘/๑๕๘/๖๙, วิ.ป. (ไทย) ๘/๑๕๘/๑๒๒.

^๘วิ.มทา. (บาลี) ๒/๕๘๔-๕๘๙/๓๘๔-๓๘๗, วิ.มทา. (ไทย) ๒/๕๘๔-๕๘๙/๑๐๙-๑๑๓.

^๙วิ.มทา. (บาลี) ๑/๘๘/๕๙, วิ.มทา. (ไทย) ๑/๘๘/๗๘.

^{๑๐}สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส, **วินัยมุข เล่ม ๑ หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี**, พิมพ์ครั้งที่ ๔๑, (กรุงเทพมหานคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗), หน้า ๒๒๕.

^{๑๑}ตัวอย่างเช่น กีเลน ประลองเชิง (๒ มี.ค. ๒๕๕๘), “ค่าของ ๕ มาสก”, **ไทยรัฐ**, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.thairath.co.th/content/484213> [๒ ก.ค. ๒๕๖๑].

^{๑๒}วิมติ.ฎีกา (บาลี) ๑/๘๘/๒๑๗, อุดตวิ.ฎีกา (บาลี) ๗/๓๖๒.

^{๑๓}อภิธาน. (บาลี) ๔๗๙-๔๘๑/๘๓, อภิธาน. (ไทย) ๔๗๙-๔๘๑/๑๐๓-๑๐๕.

ข้อมูลในชั้นฎีกา ประเด็นทั้งหมดนี้ยังสร้างความน่าสนใจ

เท่าที่นำเสนอมาได้แสดงให้เห็นถึงตัวอย่างประเด็นที่น่าสนใจในหัวข้อ “พัฒนาการการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาท” ซึ่งจะเป็นองค์ความรู้ใหม่ เนื่องจากยังไม่มีการศึกษาและนำเสนอให้เห็นถึงพัฒนาการดังกล่าว

ลำดับถัดมาจะเริ่มขยายขอบเขตการสำรวจเนื้อหาไปยังข้อมูลของศาสตร์อื่น เพื่อสร้างความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นในการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกนี้ การศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณ (ancient Indian paranumismatica) เป็นศาสตร์ที่มีเนื้อหาที่ต้องการ แต่องค์ความรู้เกี่ยวกับ ๕ มาสกโดยตรงยังไม่มี ต้องสร้างองค์ความรู้ใหม่จากข้อมูลที่กระจาย และแสดงอยู่โดยอ้อมในข้อมูลนั้น ดังนั้นหัวข้อใหญ่ถัดมาจึงตั้งชื่อว่า “มาสกในการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณ”

การศึกษานี้เป็นสาขาหนึ่งของสาขาวิชาที่ชื่อว่า “numismatics”^{๑๔} ซึ่งเป็นการศึกษาเงินตรา การสะสมเงินตรา หรือการศึกษาการสะสมเงินตรา^{๑๕} สาขาวิชานี้มี

เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับมาสกอยู่ในระดับหนึ่ง และมีร่องรอยที่สามารถขยายผลไปยังศาสตร์อื่นได้อีก และการขยายผลนี้ยังสามารถจัดอยู่ในสาขาวิชานี้ เนื่องจากข้อมูลของสาขาวิชานี้ได้นำข้อมูลจากทุกศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงไปสู่ประเด็นคำตอบที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณาจากมุมมองของสาขาวิชานี้ การประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาทสามารถจัดอยู่ในสาขาวิชานี้ได้ เพียงแต่ยังไม่มีการศึกษาวิจัย ในทางกลับกัน หากพิจารณาจากมุมมองของพระพุทธศาสนา การเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาของสาขาวิชานี้ สามารถจัดอยู่ในสาขาวิชาพระพุทธศาสนา เพียงแต่มีการใช้ข้อมูลนอกพระพุทธศาสนามาสนับสนุน กล่าวคือ การประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกนี้เป็นพื้นที่ทับซ้อนซึ่งกันและกันของทั้งสองสาขาวิชานี้

ในหัวข้อ “มาสกในการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณ” จะเริ่มศึกษาให้เข้าใจเรื่องเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณให้ชัดเจนก่อน โดยมุ่งสนใจว่า การศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณเป็นส่วนหนึ่งของสาขา “numismatics” ในลักษณะใด ประวัติความเป็นมาของการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณเป็นเช่นไร และประวัติความเป็นมา

^{๑๔}Wikipedia, The Free Encyclopedia, **Subfields of numismatics**, [online], source: <https://en.wikipedia.org/wiki/Numismatics> [2 July 2018].

^{๑๕}Wikipedia, The Free Encyclopedia, **numismatics**, [online], source: <https://en.wikipedia.org/wiki/Numismatics> [2 July 2018], ศูนย์การแปลและล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (คณะแปล), **พจนานุกรมออกซฟอร์ด-ริเวอร์ บุ๊คส์**

อังกฤษ-ไทย, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท ริเวอร์บุ๊ค จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๖๐๔, merriam-webster, **numismatics**, [online], source: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/numismatics> [2 July 2018], Encyclopedia Britannica, **Coin collection**, [online], source: <https://global.britannica.com/topic/coin-collecting> [2 July 2018].

ของการใช้เหรียญกษาปณ์เป็นเงินตราของอินเดียโบราณเป็นอย่างไร จากนั้นจึงศึกษาให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องกันระหว่างคำว่า “มาสก” และคำที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปรากฏอยู่ในการศึกษาเหรียญกษาปณ์นี้ และรูปแบบของคำดังกล่าวในภาษาสันสกฤต เนื่องจากข้อมูลส่วนใหญ่ของอินเดียโบราณปรากฏอยู่ในภาษานี้ และคำศัพท์ในการนำเสนอข้อมูลของการศึกษาเหรียญกษาปณ์ ปรากฏในรูปแบบดังกล่าว

หลังจากเข้าใจพื้นฐานความรู้นี้แล้ว จึงเริ่มมุ่งเข้าเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับมาสก โดยเริ่มจากประเด็นที่ปรากฏอยู่ในการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณว่า มาสกที่เป็นองค์แห่งการละเมิดสิกขาบทข้อที่นันทานในพระพุทธศาสนานั้นทำมาจากวัสดุชนิดใด ปรากฏความเห็นว่ามี นอกจากทำจากทองคำดังในพระพุทธศาสนาแล้ว ยังมีความเห็นว่ามีทำมาจากโลหะราคาถูกบ้าง โลหะเงินบ้าง^{๑๖} รายละเอียดจะเป็นเช่นไร เป็นอีกประเด็นที่น่าสนใจ และการวิจัยจะดำเนินต่อไปในลักษณะใด และจะมุ่งสนใจในกรณีที่มาสกนี้ทำมาจากทองคำได้อย่างไร เป็นอีกประเด็นที่น่าสนใจเช่นกัน

อีกประเด็นคือเรื่องน้ำหนักของ ๕ มาสก และเริ่มจากการเข้าใจว่า การศึกษาน้ำหนักของเหรียญกษาปณ์และโลหะมีค่าของอินเดียโบราณซึ่งรวมถึงทองคำนั้น มุ่งไปเริ่มต้นที่คัมภีร์ของพราหมณ์ฮินดูโบราณที่ชื่อว่า “คัมภีร์มนุสมฤติ”^{๑๗} ร่องรอยจากคัมภีร์นี้

จะสามารถเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาในคัมภีร์อื่นจนถึงบทสรุปว่า น้ำหนักในหน่วยมาสกเท่ากับเท่าไร เมื่อเทียบกับปัจจุบัน และรายละเอียดเป็นเช่นไร เป็นอีกประเด็นที่น่าสนใจ

ถัดมาเรื่องการหาค่าความบริสุทธิ์ของทองคำในยุคพุทธกาล แม้ว่าตัวอย่างเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณในยุคนี้จะไม่ปรากฏ แต่ในยุคถัดมาไม่นานมีหลักฐานทางโบราณคดี ที่มีการนำไปทดสอบการหาค่าความบริสุทธิ์ของทองคำได้หรือไม่ นอกจากร่องรอยนี้ยังมีหลักฐานกรรมวิธีสกัดทองในยุคอินเดียโบราณ^{๑๘} ที่จะนำไปสู่การหาค่าความบริสุทธิ์ของทองคำได้ รายละเอียดนี้เป็นประเด็นที่น่าสนใจเช่นกัน

หลังจากได้ข้อมูลจากทั้งสองศาสตร์แล้วจึงสามารถนำเนื้อหามาบูรณาการกันเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่จะสามารถประเมินมูลค่าปัจจุบันของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาทได้

ดังนั้นการศึกษาเหรียญกษาปณ์เชิงพุทธบูรณาการกับการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในครั้งนี้ จึงมุ่งสนใจศึกษาและนำเสนอองค์ความรู้ในเรื่องพัฒนาการการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาท เรื่องมาสกในการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณ และเรื่องการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณเชิงพุทธบูรณาการกับการประเมินมูลค่าปัจจุบันของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนา

^{๑๖}D. C. Sircar, *Studies in Indian Coins*, reprint edition, (Delhi: Motilal Banarsidass Publishers, 2008), pp. 92-106.

^{๑๗}Manu viii.131-137:536-538.

^{๑๘}G. Sparkes, “The Refining of Gold in India”, in *The Numismatic Journal: Vol. II, (June, 1837, - April, 1838)*, edited by John Yonge Akerman, (London: E. Wilson, 1837), pp. 69-70.

เถรวาท เพื่อสร้างความเข้าใจกับสังคมในเรื่องมูลค่าของ ๕ มาสกดังกล่าว ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความมั่นคงในการสืบทอดพระธรรมวินัย

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “การศึกษาเหรียญกษาปณ์เชิงพุทธบูรณาการกับการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสก” สำหรับวัตถุประสงค์ที่ต้องการนำเสนอในบทความนี้มี ๓ ข้อ คือ

๑. เพื่อศึกษาเรื่องพัฒนาการการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๒. เพื่อศึกษาเรื่องมาสกในการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณ

๓. เพื่อนำเสนอเรื่องการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณเชิงพุทธบูรณาการกับการประเมินมูลค่าปัจจุบันของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาท

๓. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (quantitative research) โดยศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิจัยเชิงเอกสารในการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในพระพุทธศาสนาเถรวาท เริ่มจากนำขอบเขตของงานวิจัยด้านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในพระพุทธศาสนา มาตั้งประเด็นและนำไปเป็นกรอบในการค้นคว้ารวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูลข้างต้น นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ จากนั้นจึงเรียบเรียงและจัดทำร่างแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยเรียกว่า ร่างองค์ความรู้

เรื่องพัฒนาการการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาทเบื้องต้น

การสัมภาษณ์ในการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในพระพุทธศาสนาเถรวาท เริ่มจากนำร่างองค์ความรู้เบื้องต้นข้างต้น มาประเมินมุ่งหาประเด็นที่ต้องการคำตอบเพิ่มเติม ไปสร้างแบบสัมภาษณ์ จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์นักวิชาการที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ไปเพิ่มความสมบูรณ์ให้กับร่างองค์ความรู้เบื้องต้นนั้น แล้วจึงนำไปวิเคราะห์สังเคราะห์ สรุปและวิพากษ์ จากนั้นจึงเรียบเรียงและจัดทำร่างแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอีกครั้ง โดยเรียกว่า ร่างองค์ความรู้เรื่องพัฒนาการการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาท

การวิจัยเชิงเอกสารในการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณ งานวิจัยฉบับนี้สนใจในประเด็นต่าง ๆ ตามที่ได้นำเสนอแล้วในเรื่องขอบเขตของงานวิจัยด้านเนื้อหาที่เกี่ยวข้องในการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณ ประเด็นเหล่านั้นเป็นกรอบในการค้นคว้ารวบรวมข้อมูล หลังจากนั้นได้รวบรวมข้อมูลข้างต้น นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปและวิพากษ์ จากนั้นจึงเรียบเรียงและจัดทำร่างแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยเรียกว่า ร่างองค์ความรู้เรื่องมาสกในการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณ

ถัดมาจึงนำ “ร่างองค์ความรู้เรื่องพัฒนาการการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาท” และ “ร่างองค์ความรู้เรื่องมาสกในการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณ” มาศึกษาบูรณาการร่วมกัน

แล้วนำผลการศึกษานี้มาเรียบเรียง และจัดทำร่างผลการวิจัยเรื่องการศึกษาศรีอยุธยาปณอินเตียโบราณเชิงพุทธบูรณาการกับการประเมินมูลค่าปัจจุบันของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาท

งานวิจัยนี้ได้นำผลร่างแนวคิดต่าง ๆ ข้างต้นไปตั้งประเด็นให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจความถูกต้องขององค์ความรู้ ทั้งในด้านเนื้อหาและภาษา (บาลีและสันสกฤต) เพื่อให้ร่างแนวคิดนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นจึงสรุปผลการศึกษาวิจัย และจัดทำข้อเสนอแนะสุดท้ายจึงนำเสนอผลงานวิจัย

๔. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยที่ค้นพบเป็นประเด็นที่ตอบวัตถุประสงค์ดังนี้

หัวข้อแรกในเรื่องพัฒนาการการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาท คือ เรื่องที่มาของศัพท์และความหมายของมาสก ที่มาของศัพท์นั้นมีทั้งมุ่งอธิบายผ่านคำว่า “มาสก” และอธิบายสู่คำว่า “มาสก” โดยตรง การอธิบายผ่านคำว่า “มาสก” มีที่มาของศัพท์ ๒ แบบ และ “มาสก” มี ๔ ความหมาย ได้แก่ (๑) เดือน (ในปี) (๒) พระจันทร์ (๓) ชื่อของถั่วชนิดหนึ่ง และ (๔) มาสกที่ใช้เป็นเงินตรา ความหมายที่ ๓ เกี่ยวข้องโดยอ้อมกับมาสก คือ น้ำหนักของถั่วมาสนั้นเกี่ยวข้องกับมาสก และความหมายสุดท้ายเกี่ยวข้องโดยตรงกับมาสก ในฐานะการเป็นค่าไวพจน์กัน มาสกไม่เพียงเป็นชื่อมาตราเงินของอินเดียโบราณเท่านั้น แต่ยังเป็นชื่อมาตราชั่งของอินเดียโบราณเช่นกัน

หัวข้อถัดมา คือ พัฒนาการด้านความเป็นองค์แห่งการละเมตสิกขาบทข้อ

อทินนาทานของมาสกชนิดทองคำ โดยเริ่มจากเนื้อหาในพระไตรปิฎกที่ไม่ได้ระบุถึงชนิดมาสกที่เป็นองค์แห่งการละเมตสิกขาบทข้ออทินนาทาน ส่วนคัมภีร์อรรถกถามีข้อมูลแสดงว่าการนำมาสกมาเป็นองค์แห่งการละเมตนั้นมีความจำเป็น และแม้เวลาเปลี่ยนไป ความเป็นองค์แห่งการละเมตนี้จะไม่เปลี่ยนตามกาลเวลา นอกจากนี้ยังมีข้อมูลแสดงว่า นีลกหาปณเป็นร่องรอยที่นำไปสู่การค้นหาค้นหาชนิดของมาสก และคัมภีร์ฎีกามีข้อมูลแสดงว่า ส่วนผสมทองคำในนีลกหาปณทำให้มาสกชนิดทองคำเป็นองค์แห่งการละเมตดังกล่าว และสุดท้าย วรรณกรรมที่ประพันธ์ในประเทศไทยได้นำเสนอตามแนวพระไตรปิฎก อรรถกถา และฎีกา โดยหนึ่งในวรรณกรรมนั้นคือหนังสือวินยมุข หนังสือนี้มีอิทธิพลต่อการศึกษาในยุคปัจจุบัน

อีกหัวข้อ คือ พัฒนาการด้านน้ำหนักของทองคำ ๕ มาสก พระไตรปิฎกและอรรถกถาแสดงร่องรอยการศึกษาน้ำหนักของทองคำ ๕ มาสก ส่วนคัมภีร์ฎีการะบุให้เห็นว่า มาสกเท่ากับน้ำหนักเมล็ดมาสก และมาสกปรากฏในมาตราชั่งตามวิธีโบราณ ส่วนวรรณกรรมที่ประพันธ์ในประเทศไทย พัฒนาเนื้อหาในส่วนที่เปรียบเทียบมาสกกับหน่วยที่ใหญ่ขึ้นไป

พัฒนาการอีกด้าน คือ ด้านค่าความบริสุทธิ์ของทองคำที่มีอยู่ในมาสก พัฒนาการด้านนี้เริ่มปรากฏในคัมภีร์ชั้นฎีกา โดยมีความเห็นที่แตกต่างกัน ๒ ความเห็นในคัมภีร์ชั้นนี้ อย่างไรก็ตาม วรรณกรรมที่ประพันธ์ในประเทศไทยที่สืบต่อจากคัมภีร์ฎีกา กลับนำเสนอเพียงความเห็นที่แตกต่างนั้นเพียงความเห็นเดียวในที่สุด แต่ในกรณีที่มีการสืบค้นเข้าหาหลักฐานชั้นต้นจะนำเสนอทั้ง ๒

นัย แม้ข้อมูลในคัมภีร์พระไตรปิฎกและอรรถกถาไม่ปรากฏเนื้อหาในด้านนี้ แต่มีร่องรอยที่นำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับนัยหลังในคัมภีร์ชั้นฎีกา โดยที่นัยแรก มาสกชนิดทองคำนี้มีค่าความบริสุทธิ์สูงสุดของทองคำ (อุตตมะ) และนัยหลังจะมีค่าความบริสุทธิ์ของทองคำเท่ากับ ๒๔.๙๒๒ เพอร์เซ็นต์เมื่อเทียบกับค่าความบริสุทธิ์ทองคำสูงสุด ที่สามารถทำได้ในยุคพุทธกาล

พัฒนาการทั้งสามด้านข้างต้นสามารถเป็นฐานความรู้ให้กับการศึกษาพัฒนาการการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกชนิดทองคำได้ มูลค่าของ ๕ มาสกชนิดทองคำขึ้นอยู่กับนิลกหาปณ โดยมีร่องรอยมาจากข้อมูลในคัมภีร์พระไตรปิฎกและอรรถกถาและความชัดเจนในเรื่องนี้เริ่มชัดเจนในคัมภีร์ชั้นฎีกา การประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในคัมภีร์ชั้นฎีกามุ่งเทียบเคียงกับทองคำซึ่งมี ๒ นัยในทำนองเดียวกันกับพัฒนาการด้านค่าความบริสุทธิ์ข้างต้น เนื่องจากเรื่องค่าความบริสุทธิ์เป็นฐานของการประเมินมูลค่า เมื่อฐานของความรู้มี ๒ นัย ความรู้ย่อมมี ๒ นัยเป็นผลตามมา ข้อมูลนี้สืบทอดมาสู่การประพันธ์วรรณกรรมในประเทศไทย และในวรรณกรรมนี้ปรากฏความพยายามประเมินมูลค่าเป็นเงินตราในยุคที่รจนาวรรณกรรม

หลังจากเข้าใจเรื่องพัฒนาการการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาท เรื่องถัดมาที่ได้นำเสนอคือ มาสกในการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณ โดยเริ่มจากการเข้าใจว่า การศึกษาเหรียญกษาปณ์เป็นส่วนหนึ่งของสาขาวิชาที่เรียกว่า “numismatics” เดิมการศึกษานี้รวมอยู่ในสาขาวิชาโบราณคดี และแยกตัว

ออกมาพร้อมกับสาขาวิชา numismatics การศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณได้รับการอิทธิพลมาจากประเทศอังกฤษ และเริ่มต้นด้วยชาวอังกฤษ แต่ปัจจุบันการศึกษานี้ในอินเดียมั่นคงโดยชาวอินเดียเอง ในยุคเริ่มต้นการใช้เหรียญกษาปณ์ของโลกที่อินเดียโบราณยังไม่มี แต่ในยุคนั้นอินเดียโบราณใช้โลหะเงินและทองคำเป็นเงินตรา โดยแสดงบทบาทที่ไม่แตกต่างจากเหรียญกษาปณ์ที่ทำจากโลหะมีค่าทั้งสองนั้น เพียงแต่ไม่มีการตีตราสัญลักษณ์เท่านั้น ซึ่งมาสกชนิดทองคำในยุคพุทธกาลก็เป็นลักษณะเช่นนี้

คำว่า “มาสก” กับคำที่เกี่ยวข้องในการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณ เน้นศึกษาผ่านคำศัพท์ในภาษาสันสกฤต และ “มาสก” ในภาษาสันสกฤตคือ “มาชก” มาสกที่เป็นองค์แห่งการละเมิดสิกขาบทข้ออทินนาทาน เป็นที่สนใจในการศึกษาเรื่องการสะสมเหรียญของอินเดียโบราณ โดยนำ “นิลกหาปณ” มาเป็นร่องรอยในการศึกษาในทำนองเดียวกันกับในพระพุทธศาสนา ซึ่งมี ๓ แนวคิด คือ มาสกนี้ทำมาจากโลหะราคาถูก โลหะเงิน และทองคำ งานวิจัยได้นำเสนอแนวคิดสุดท้าย และประเด็นนี้จะชัดเจนในองค์ความรู้เชิงพุทธบูรณาการ นอกจากนี้ น้ำหนักของทองคำ ๕ มาสกในการศึกษาเหรียญอินเดียโบราณมีร่องรอยอยู่ในคัมภีร์มนุสมฤติ คัมภีร์นี้ได้ใช้ข้อมูลโบราณมาประพันธ์ ซึ่งข้อมูลนั้นประเมินว่าเก่าแก่กว่ายุคพุทธกาล ร่องรอยในคัมภีร์มนุสมฤตินั้นปรากฏเป็นมาตราชั่งของทองคำ โลหะเงินและทองแดง อิทธิพลในเรื่องมาตรานี้มีต่อคัมภีร์ในยุคถัดมา เมื่อนักวิชาการสนใจเรื่องน้ำหนักและมาตราเงินตราแล้วเริ่มต้นจาก

คัมภีร์นี้ เรื่องมาตรานี้สามารถตีความได้ ๒ มุมมอง คือ มุมมองแบบแยกส่วน กับมุมมองแบบองค์รวม

หากมองแบบองค์รวม นอกจากไม่สร้างคำถามตามมาดังเช่นการมองแบบแรกแล้ว ยังสามารถตีความขยายออกไปจนพบประเด็นที่น่าสนใจอื่นอีก กล่าวคือ คำว่า “มาส” กับ “มาสก” เป็นคำใช้แทนกันได้ ในบริบทนี้ โดยที่คำว่า “มาส” เน้นให้เห็นถึงความเป็นหน่วยน้ำหนักที่ตั้งชื่อตามเมล็ดถั่ว ในขณะที่คำว่า “มาสก” เน้นให้เห็นถึงความ เป็นหน่วยของเงินตราที่ใช้ในการซื้อขาย แลกเปลี่ยนที่มีน้ำหนักเท่ากับหน่วยน้ำหนัก มาส และมาสมีหลายขนาด การนำไปใช้ก็มีความหลากหลายตามขนาดที่แตกต่างนั้น เนื่องจากในแต่ละพื้นที่ และแต่ละช่วงเวลาในประวัติศาสตร์ของประเทศอินเดียโบราณ มีมาตราเงินตราที่ชื่อของหน่วยเดียวกันแต่น้ำหนักของโลหะที่ใช้เป็นมาตรฐานที่แตกต่าง กัน แต่ความแตกต่างกันเช่นนี้ไม่ปรากฏกับคุชชา และคุชชายังมีคุณสมบัติอื่นอีกหลายประการ จึงทำให้คุชชาเป็นฐานในการเทียบค่ามาสกกับมาตราซึ่งปัจจุบัน ในกรณีนี้ น้ำหนักของ ๑ มาสกเท่ากับ ๒ เท่าของคุชชา ๕ มาสกจะเท่ากับมีน้ำหนักเทียบกับปัจจุบัน ได้ ๒ กรณี คือ ๑.๑๓ หรือ ๑.๑๘ กรัมในเลขทศนิยมที่มี ๒ ตำแหน่ง โดยเน้นที่กรณีแรก

ส่วนแนวทางการศึกษาค่าความบริสุทธิ์ของทองคำ ๕ มาสกในการศึกษาเหรียญอินเดียโบราณ มีทั้งส่วนที่เพิ่มความสมบูรณ์ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในพระพุทธศาสนา ที่นำเสนอในประเด็นนี้ และเนื้อหาที่มุ่งหาค่าความบริสุทธิ์สูงสุดของทองคำในยุคพุทธกาล ค่าความบริสุทธิ์ของทองคำจากเหรียญกษาปณ์

ที่ค้นพบ เป็นประเด็นที่การศึกษาเรื่องการ สะสมเหรียญของอินเดียโบราณสนใจ แต่ไม่พบตัวอย่างเหรียญกษาปณ์ในยุคพุทธกาล แต่ค่าความบริสุทธิ์สูงสุดของทองคำ ยังสามารถ ศึกษาจากวิธีสกัดทองคำอินเดียโบราณได้ วิธี สกัดทองคำนี้ปรากฏอยู่ในคัมภีร์อินเดียโบราณ ที่ชื่อว่า “อรรถศาสตร์ (Arthashastra)” และ ทำให้ทราบว่า ค่าสูงสูดนั้นเท่ากับ ๙๓ เปอร์เซนต์ เมื่อเป็นเช่นนี้ ย่อมมีแนวทางใน การประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกชนิดทองคำ เนื่องจาก การประเมินมูลค่าครั้งนี้ มุ่งสนใจมูลค่าคงเหลือเท่านั้น และเป็นมูลค่าของทองคำ เนื่องจากทองคำเป็นส่วนผสมที่มีมูลค่าสูง จึงทำให้มีนัยสำคัญในการประเมิน และการประเมินนี้ไม่สนใจต้นทุนอื่นในการผลิตขึ้นมาใหม่ ซึ่งรวมถึงค่าบริการ กำไรจาก การผลิต และส่วนผสมอื่นที่มูลค่าคงเหลือไม่มี นัยสำคัญ

หลังจากเข้าใจทั้งเรื่องพัฒนาการการ ประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในพระพุทธ ศาสนาเถรวาท และเรื่องมาสกในการศึกษา เหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณ จึงทำให้เห็นชัด ว่า ความรู้เชิงเดียวจากแต่ละศาสตร์ ไม่สามารถนำไปสู่การประเมินมูลค่าปัจจุบันของ ๕ มาสกได้ แต่หากนำมาศึกษาบูรณาการ ร่วมกัน จะเกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เพียงพอต่อ การประเมินมูลค่านั้นได้ ซึ่งเป็นความจำเป็น ในการศึกษาเชิงพุทธบูรณาการ

อย่างไรก็ดี ทั้งสองศาสตร์มีองค์ ความรู้ที่สอดคล้องกันในทุกด้าน ยกเว้น ประเด็นย่อยหนึ่งคือ ลักษณะภายนอกของ มาสก ที่คัมภีร์ชั้นฎีกาแสดงรายละเอียดของ ตรายูปร่างต่าง ๆ ไม่สอดคล้องกับหลักฐาน ทางโบราณคดี การวิจัยจึงพักองค์รู้เรื่อง

ลักษณะภายนอกของมาสกดั้งกล่าว และใช้หลักฐานทางโบราณคดีเป็นฐานในการศึกษาเชิงพุทธบูรณาการ

การศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณเชิงพุทธบูรณาการ เริ่มจากเรื่องความหมายของการศึกษานี้ซึ่งหมายถึง การนำเอาองค์ความรู้จากการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา มาผสมผสานเข้าด้วยกันกับองค์ความรู้ของพระพุทธศาสนา จนเกิดองค์ความรู้ใหม่ขึ้นมา โดยที่องค์ความรู้นี้มีเนื้อหาที่ครอบคลุมไปถึงคุณสมบัติต่าง ๆ ของเหรียญกษาปณ์ในยุคอินเดียโบราณ คุณสมบัติต่าง ๆ นั้นมาจากทั้งที่ตรวจสอบได้ทางกายภาพ ทั้งที่ค้นคว้าได้จากเอกสารทางประวัติศาสตร์ซึ่งรวมถึงคัมภีร์ในพระพุทธศาสนา และทั้งที่นำข้อมูลจากทั้งสองข้างต้นมาเชื่อมโยงหากัน โดยมุ่งเน้นให้ไปเพิ่มความสมบูรณ์กับองค์ความรู้ของพระพุทธศาสนา

คำศัพท์และความหมายของคำที่เกี่ยวข้องเชิงพุทธบูรณาการ มีคำที่เกี่ยวข้องได้แก่ กหาปณ คุณชา มาสก และ มาส ในภาษาบาลี สามคำแรกตรงกับในภาษาสันสกฤตคือ การษาปณ คุณชา และมาชก ส่วนคำสุดท้าย “มาส” ในความหมายเดือน (ในปี) หรือ พระจันทร์แสดงในรูปภาษาสันสกฤตเหมือนกันกับในภาษาบาลี แต่มาสในความหมายเมล็ดธัญพืชชนิดหนึ่งและในฐานะไวพจน์ของมาสก ในภาษาสันสกฤตคือ “มาช” นอกจากนี้ คำว่า “มาส” เน้นให้เห็นถึงความเป็นหน่วยน้ำหนักที่ตั้งชื่อตามเมล็ดธัญพืชชนิดหนึ่งว่า “มาสก” เน้นให้เห็นถึงความเป็นหน่วยของเงินตราที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนที่มีน้ำหนักเท่ากับหน่วยน้ำหนัก

มาส เมื่อเวลาผ่านไป คัมภีร์พระพุทธศาสนาในชั้นฎีกาเป็นต้นมาจึงนำเสนอมาสกเป็นหน่วยมาตราชั่งน้ำหนักด้วย เนื่องจากความสำคัญของคำว่ามาสกที่เป็นองค์แห่งการละเมิดสิกขาบทข้อทินนาทาน และความเป็นคำไวพจน์ของมาส

ชนิดของมาสกที่เป็นองค์แห่งการละเมิดสิกขาบทข้อทินนาทานเชิงพุทธบูรณาการ เป็นองค์ความรู้ที่แสดงให้เห็นว่า มาสกเป็นองค์แห่งการละเมิดสิกขาบทข้อทินนาทานกรณีที่ตั้งใจลักทรัพย์ผู้อื่นจนสำเร็จโดยทรัพย์นั้นเคลื่อนที่ และทรัพย์นั้นมีมูลค่าตั้งแต่ ๕ มาสกขึ้นไป จัดเป็นอาบัติระดับปาราชิก ซึ่งมาสกนี้ทำมาจากทองคำ และรูปร่างภายนอกไม่ปรากฏหลักฐานทางโบราณคดีที่แสดงว่ามีตราประทับรูปร่างต่าง ๆ ดังเช่นในคัมภีร์ชั้นฎีกา นอกจากนี้หากตีความคำว่า “นิลหาปณ” คือ เหรียญกษาปณ์ที่มีสีน้ำเงิน จะเข้าได้กับนัยหลังของความเห็นเรื่องค่าความบริสุทธิ์ของคัมภีร์ชั้นฎีกา ส่วนน้ำหนักของทองคำ ๕ มาสกเชิงพุทธบูรณาการ เป็นองค์ความรู้ใหม่ที่ทำให้ทราบว่า ทองคำ ๕ มาสก คือเงินตราของอินเดียโบราณที่มีมูลค่าเท่ากับ ทองคำที่มีน้ำหนักเท่ากับ ๕ เมล็ดของธัญพืช หรือ น้ำหนักของ ๑๐ คุณชา ซึ่งเท่ากับมาตราชั่งปัจจุบัน ๑.๑๓ หรือ ๑.๑๘ กรัมในเลขทศนิยมที่มี ๒ ตำแหน่งและเน้นที่ ๑.๑๓ กรัม ในขณะที่ค่าความบริสุทธิ์ของทองคำที่มีอยู่ในมาสกเชิงพุทธบูรณาการมี ๒ นัย ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้ให้น้ำหนักกับนัยหลังมากกว่า โดยนัยหลังมีส่วนผสมของโลหะชนิดต่าง ๆ ที่มีความบริสุทธิ์สูงสุดในยุคพุทธกาล ส่วนผสมนั้นคือทองคำ ๕ ส่วน เงิน ๕ ส่วน ทองแดง ๕ ส่วน และโลหะอื่นอีกเล็กน้อยเพื่อประสานเนื้อของ

โลหะผสม เมื่อคำนวณแล้วนัยหลังจะมีค่าความบริสุทธิ์ของทองคำเท่ากับ ๒๓.๑๐๖ เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่นัยแรกมีความบริสุทธิ์สูงสุดในยุคพุทธกาลคือ ๙๓ เปอร์เซ็นต์

การประเมินมูลค่าปัจจุบันของ ๕ มาสกด้วยองค์ความรู้เชิงพุทธบูรณาการ เน้นมูลค่าในประเทศไทย และมุ่งสนใจมูลค่าคงเหลือเท่านั้นโดยมี ๔ นัย แต่นัยสามารถหาค่าได้จากสมการ ที่งานวิจัยฉบับนี้ได้สร้างขึ้นเป็นองค์ความรู้ใหม่

ตัวอย่างที่แสดงถึงมูลค่าคงเหลือทั้ง ๔ นัยดังกล่าวเช่น เมื่อราคาทองคำเท่ากับ ๒๐,๐๐๐ บาทต่อบาททองคำ จะได้มูลค่าปัจจุบันของทองคำ ๕ มาสกทั้ง ๔ นัยได้แก่ ๓๕๔.๙๘, ๓๗๐.๖๘, ๑๔๒๘.๗๘ และ ๑๔๙๒.๐๐ บาทตามลำดับ อย่างไรก็ตามงานวิจัยฉบับนี้ให้น้ำหนักกับนัยที่เห็นว่าเท่ากับ ๓๕๔.๙๘ บาทสำหรับกรณีนี้

๕. องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย คือ สมการที่แสดงมูลค่าปัจจุบันของทองคำ ๕ มาสก ซึ่งจะใช้อักษรย่อว่า “๕ ม.” ดังนี้

$$๕ \text{ ม.} = Wg \times Perc \times Price / (Bg \times Pin) - (๑)$$

โดยที่ Wg หมายถึง น้ำหนักของทองคำ ๕ มาสกในหน่วยกรัม Perc หมายถึง ค่าเปอร์เซ็นต์ความบริสุทธิ์ของทองคำ ๕ มาสก Price หมายถึง ราคาทองคำแท่งต่อ ๑ บาททองคำ Bg หมายถึง น้ำหนักของทองคำแท่ง ๑ บาททองคำต่อกรัม Pin หมายถึง ค่าเปอร์เซ็นต์ความบริสุทธิ์ของทองคำแท่งตามมาตรฐานไทย X หมายถึง เครื่องหมายคูณ และ / หมายถึง เครื่องหมายหาร

สมการที่ ๑ นี้สามารถนำไปประยุกต์เข้ากับประเทศอื่นได้ และหากพิจารณาค่าคงที่ตามมาตรฐานไทย Bg และ Pin คือ ๑๕.๒๔๔ กรัม กับ ๙๖.๕ เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ เมื่อนำไปแทนค่าในสมการที่ ๑ จะได้สมการที่ ๒ ว่า

$$๕ \text{ ม.} = Wg \times Perc \times Price / ๑๔.๗๑๐๔๖ - (๒)$$

๖. สรุป

ความรู้เรื่องพัฒนาการการประเมินมูลค่าของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาทสามารถนำไปสู่การประเมินมูลค่าดังกล่าวได้ในระดับหนึ่ง หากต้องการคำตอบให้ชัดเจนกว่านี้ จะต้องหาข้อมูลที่อยู่นอกพระพุทธศาสนาเถรวาทมาเพิ่มเติม และเรื่องมาสกในการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณมีเนื้อหาที่สามารถเสริมในส่วนที่ต้องการเพิ่มเติมขึ้นได้

เมื่อนำเนื้อหาจากทั้งสองเรื่องนั้นมาบูรณาการร่วมกันเพื่อประเมินมูลค่าดังกล่าว จึงเกิดเป็นองค์ความรู้เรื่องการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณเชิงพุทธบูรณาการกับการประเมินมูลค่าปัจจุบันของ ๕ มาสกในพระพุทธศาสนาเถรวาท

องค์ความรู้นี้ทำให้ทราบถึงความหมายของการศึกษาเหรียญกษาปณ์อินเดียโบราณเชิงพุทธบูรณาการ และยังทำให้ทราบว่า ทองคำ ๕ มาสก คือเงินตราของอินเดียโบราณที่มีมูลค่าเท่ากับ ทองคำที่มีน้ำหนักเท่ากับ ๕ เมล็ดของถั่วมาส หรือน้ำหนักของ ๑๐ คุณชา ซึ่งเมื่อนำมาเทียบค่ากับมาตราชั่งปัจจุบันแล้วมี ๒ นัยที่ได้รับการยอมรับซึ่งงานวิจัยฉบับนี้เน้นที่นัยแรกคือ

๑.๑๓ กรัม ในขณะที่ค่าความบริสุทธิ์ของทองคำที่มีอยู่ในมาสกเชิงพุทธบูรณาการมี ๒ นัยเช่นกัน ซึ่งงานวิจัยฉบับนี้ให้น้ำหนักกับนัยหลังมากกว่าคือ ๒๓.๑๐๖ เปอร์เซ็นต์ เมื่อ

เป็นเช่นนี้จึงนำไปสู่การประเมินมูลค่าปัจจุบันของ ๕ มาสกถึง ๔ นัย แต่งานวิจัยฉบับนี้ให้น้ำหนักกับนัยที่มีค่าน้อยสุดใน ๔ นัยนั้น

บรรณานุกรม

๑. เอกสารและการสัมภาษณ์ภาษาบาลี-ไทย

กิเลน ประลองเชิง (๒ มี.ค. ๒๕๕๘). “ค่าของ ๕ มาสก”. **ไทยรัฐ**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.thairath.co.th/content/484213> [๒ ก.ค. ๒๕๖๑].

บุญหนา สอนใจ. “สังขยาปกาสกปกรณ์และฎีกา: การตรวจชำระและการศึกษาเชิงวิเคราะห์”. **วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาตะวันออก. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๓.**

พระญาณวิลาสเถระ และพระสิริมังคลาจารย์เถระ. **สังขยาปกาสกปกรณ์-ฎีกา. ตรวจชำระโดย รังษี สุทนต์. มปท., ๒๕๔๖.**

พระมหาเถระสุภูติ. “อภิธานปทีปิกาสุจิ”. ใน **อภิธานปทีปิกา และ อภิธานปทีปิกาสุจิ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.**

พระโมคคัลลานะ. **พระคัมภีร์อภิธานปทีปิกา. โครงการเตปิฏกสุตีสัณทิต เพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ ๕ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๕๘. แปลโดย พระมหาไพโรจน์ ญาณกุสโล (นิรัญรักษ์) และจารย์ ธรรมดา. หจก. ประยูรสาส์นไทย การพิมพ์, ๒๕๕๙.**

_____. **พระคัมภีร์อภิธานปทีปิกา หรือพจนานุกรมภาษาบาลีแปลเป็นไทย. เรียบเรียงโดย พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหลวงชินวราลริวิวัฒน์ สมเด็จพระสังฆราชเจ้า วัดราชบพิธ. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๒๓.**

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. **พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเตปิฏก. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๕๐๖.**

_____. **พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.**

_____. **ฎีกาภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาฎีกา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, โรงพิมพ์วิญญาน, ๒๕๓๙-๒๕๔๕.**

รังษี สุหนต์. สัมภาษณ์. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. “ประสบการณ์ไป DSI”. ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙.
ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๕๖.
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. **วินัยมุข เล่ม ๑ หลักสูตรนักรธรรมชั้นตรี**. พิมพ์ครั้งที่ ๔๑. กรุงเทพมหานคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

๒. เอกสารภาษาอังกฤษ

Burnell, A. C. translator. **The Ordinances of Manu**. London: Trübner & Co., 1884.
Encyclopaedia Britannica. **Coin collection**. [online]. source: <https://global.britannica.com/topic/coin-collecting> [2 July 2018].
Merriam-Webster. **numismatics**. [online]. source: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/numismatics> [2 July 2018].
Sircar, D. C. **Studies in Indian Coins**. reprint edition. Delhi: Motilal Banarsidass Publishers, 2008.
Sparkes, G. “The Refining of Gold in India”. in **The Numismatic Journal: vol. II, (June, 1837 – April, 1838)**. edited by John Yonge Akerman. London: E. Wilson, 1837.
Wikipedia, The Free Encyclopedia. **Numismatics**. [online]. source: <https://en.wikipedia.org/wiki/Numismatics> [2 July 2018].
_____. **Subfields of numismatics**. [online]. source: <https://en.wikipedia.org/wiki/Numismatics> [2 July 2018].

